MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2025. február 6.[1]

C-82/24. sz. ügy

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie S.A.
kontra
Veolia Water Technologies sp. z o.o.,
Krüger A/S,
OTV France,
Haarslev Industries GmbH,
Warbud S.A.

(a Sąd Okręgowy w Warszawie [varsói regionális bíróság, Lengyelország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Közbeszerzés – 2004/18/EK irányelv – 2. cikk – Az egyenlő bánásmód és az átláthatóság elve – Az ajánlattételi dokumentációban vagy a szerződésben kifejezetten elő nem írt kötelezettség – A polgári jogi szabályozásnak a szerződési feltételekben foglalt hivatkozás alapján történő kiegészítő alkalmazása – A jótállás meghosszabbítása az analógia útján alkalmazandó jogi rendelkezések értelmezéséből eredően – Az észszerű mértékben tájékozott, általános gondossággal eljáró ajánlattevő”

1. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyát képező jogvita az ajánlatkérő és egy szennyvíztisztító telep kibővítésére és felújítására irányuló közbeszerzési eljárás nyertes ajánlattevője által megállapított jótállási időszakra vonatkozik.

2. A jogvita középpontjában a jótállási időszaknak a szerződésben kifejezetten megállapítottakon túli esetleges meghosszabbítása áll. A kérdést előterjesztő bíróság kétségbe vonja, hogy ez a meghosszabbítás, amennyiben azt az ajánlatkérő egyoldalúan írja elő, összeegyeztethető a *ratione temporis* alkalmazandó 2004/18/EK irányelv[2] 2. cikkében foglalt elvekkel.

[1] Eredeti nyelv: spanyol.

[2] Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 134., 114. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 132. o.; helyesbítés: HL 2014. L 339., 14. o.).

I. Jogi keret

A. Az uniós jog

1. A 2004/18 irányelv

3. A 2. cikk („A szerződések odaítélésének elvei”) a következőképpen rendelkezik:

„Az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetésmentes [helyesen: hátrányos megkülönböztetéstől mentes] bánásmódban részesítik, és átlátható módon járnak el.”

4. A 12. cikk („Szerződések a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban”) kimondja:

„Ez az irányelv nem alkalmazható olyan közbeszerzési szerződésekre, amelyeket a 200[4]/17/EK irányelv értelmében az említett irányelv 3–7. cikkében szereplő egy vagy több tevékenységet folytató ajánlatkérő szervek ítélnek oda, és odaítélésük e tevékenységek végzésére irányul, továbbá nem alkalmazható olyan közbeszerzési szerződésekre, amelyek az említett irányelv hatálya alól annak 5. cikke (2) bekezdése és 19., 26. és 30. cikke szerint ki vannak zárva.

Ezt az irányelvet azonban továbbra is alkalmazni kell a 200[4]/17/EK irányelv 6. cikkében említett egy vagy több tevékenységet végző ajánlatkérő szervek által az említett tevékenységek végzése céljából odaítélt közbeszerzési szerződésekre, amennyiben az érintett tagállam él az említett irányelv 71. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében foglalt, az alkalmazás elhalasztására vonatkozó lehetőséggel.”

5. A 26. cikk („Szerződésteljesítési feltételek”) a következőkről rendelkezik:

„Az ajánlatkérő szerv különleges feltételeket állapíthat meg valamely szerződés teljesítésére vonatkozóan, feltéve, hogy e feltételek összeegyeztethetők a közösségi joggal és szerepelnek a hirdetményben vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban. A szerződés teljesítésére irányadó feltételek különösen szociális és környezetvédelmi tárgyúak lehetnek.”

2. A 2004/17/EK irányelv [3]

6. A 4. cikk („Víz”) értelmében:

„(1) Ezt az irányelvet alkalmazni kell a következő tevékenységekre:

a) olyan rögzített hálózatok rendelkezésre bocsátása vagy üzemeltetése, amelyek rendeltetése a fogyasztók számára szolgáltatás teljesítése az ivóvíz előállítása, szállítása vagy elosztása terén; vagy

b) ivóvíz szállítása ilyen hálózatok számára.

[3] A vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról [helyesen: a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatások területén a közbeszerzési eljárások összehangolásáról] szóló, 2004. március 31-i 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 134., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 19. o.).

(2) Ezt az irányelvet azokra a szerződésekre, illetve tervpályázatokra is alkalmazni kell, amelyeket az (1) bekezdésben említett tevékenységet folytató szervezet ítél oda, illetve szervez, és amelyek:

a) vízépítési projektekkel, öntözéssel vagy termőföld-lecsapolással kapcsolatosak, feltéve, hogy az ivóvízellátásra szánt víz mennyisége az ilyen projektek vagy az öntöző, illetve lecsapoló létesítmények által biztosított víz teljes mennyiségének több mint 20 %-a; vagy

b) szennyvízelvezetéssel vagy -kezeléssel kapcsolatosak.

[…]”.

7. A 10. cikk („A szerződések odaítélésének elvei”) előírja:

„Az ajánlatkérők a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetés-mentes bánásmódban részesítik, és átlátható módon járnak el.”

8. A 38. cikk („Szerződésteljesítési feltételek”) a következőkről rendelkezik:

„Az ajánlatkérő különleges feltételeket állapíthat meg valamely szerződés teljesítésére vonatkozóan, feltéve, hogy e feltételek összeegyeztethetők a közösségi joggal és szerepelnek a pályázati felhívásként használt hirdetményben vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban. A szerződés teljesítésére irányadó feltételek különösen szociális és környezetvédelmi tárgyúak lehetnek.”

B. A nemzeti jogi háttér

1. A közbeszerzések jogáról szóló, 2004. január 29-i (korábbi) törvény [4]

9. A 29. § (1) bekezdése alapján a dokumentáció egyértelműen és kimerítően, kellően pontos és érthető módon meghatározza a szerződés tárgyát, figyelembe véve minden olyan követelményt és körülményt, amely az ajánlat elkészítését befolyásolhatja.

10. A 36. § (1) bekezdésének 16. pontja előírja, hogy az ajánlattételi dokumentációnak legalább tartalmaznia kell: a felek számára fontos rendelkezések, az általános szerződési feltételek vagy a szerződésminta, ha az ajánlatkérő előírja a gazdasági szereplő számára, hogy ilyen feltételekkel kössön vele közbeszerzési szerződést.

2. A polgári törvénykönyv [5]

11. A 353[1]. § értelmében:

„A szerződést kötő felek a jogviszonyt tetszésük szerint alakíthatják, feltéve, hogy a szerződés tartalma vagy célja nem ellentétes a jogviszony jellegével (természetével), jogszabállyal vagy a társadalmi együttélés szabályaival.”

[4] Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień Publicznych (Dz.U., 2007., 223. sz., poz. 1655., későbbi módosításokkal).

[5] Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U., 1964., 16. sz., poz. 93., későbbi módosításokkal).

12. Az 581. § (1) bekezdése, amely az adásvételi szerződéseknek szentelt cím alatt található, kimondja:

„Ha a kötelezettségeinek teljesítése során a jótállásra kötelezett a hibás dolog helyett hibátlan dolgot szolgáltatott a jótállás jogosultjának, vagy a jótállással érintett dolgon lényeges javítást végzett, a jótállási idő a hibátlan dolog szolgáltatásának vagy a kijavított dolog visszaszolgáltatásának időpontjától újrakezdődik. Ha a jótállásra kötelezett a dolog valamely részét cserélte ki, a fenti rendelkezést a kicserélt részre megfelelően alkalmazni kell.”

II. A tényállás, az eljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

13. A Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie S.A.[6] (a továbbiakban: ajánlatkérő) a „Czajka szennyvíztisztító telep felújítása és kibővítése (szennyvíziszap termikus kezelése)” című projekt megvalósítására vonatkozó 8/JRP/R/2008 számú szerződés odaítélésére nyílt ajánlattételi felhívást tett közzé.

14. A konzorciumot vezető, varsói székhelyű Veolia Water Technologies sp. z o.o. (a továbbiakban: Veolia),[7] részt vett az eljárásban, és elnyerte a szerződést.

15. A Veolia és az ajánlatkérő 2008. augusztus 1-jén írta alá a szerződést.

16. A szerződés a szennyvíziszapot termikusan hasznosító üzem építésére vonatkozott, amelybe két rekuperátort kellett beépíteni két különálló égetőüzemmel.

17. A szerződés tartalmazott egy kikötést (a továbbiakban: garancialevél) is, amely az építkezésre vonatkozó teljesítési igazolás kiállításának napjától számított 36 hónapos jótállási időszakot ír elő.

18. A szerződés 6.1. alpontja úgy rendelkezett, hogy „[a] jelen garancialevélben nem szabályozott kérdésekben a lengyel jog, különösen a polgári törvénykönyv vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni […]”.

19. A szerződés tárgyát képező munkákat 2010. október 30. előtt kellett volna elvégezni. A határidőt azonban 2012. november 30-ig meghosszabbították. 2013. március 21-én kiállították az építkezésre vonatkozó teljesítési igazolást.

20. Az ajánlatkérő 2014. szeptember 26-án, illetve 2015. március 3-án arról tájékoztatta a Veoliát, hogy a 2. és az 1. égetőüzem rekuperátora nem működik.

21. A Veolia a garancialevélnek megfelelően kicserélte a hibás rekuperátorokat. Az új rekuperátorokat 2016. február 22-én és április 28-án helyezték üzembe.

22. 2018. november 27-én az ajánlatkérő mindkét rekuperátor, az első és a második égetőüzem rekuperátorának (újbóli) meghibásodásáról értesítette a Veoliát, kérve azok garanciális javítását vagy cseréjét.

[6] Ez a társaság a Varsó (Lengyelország) városának ivóvízellátásáért és szennyvízelvezetéséért felelős társaság.

[7] A konzorcium tagja volt még a søborgi (Dánia) székhelyű Krüger A/S, a Saint Maurice-i (Franciaország) székhelyű OTV, a bruchsali (Németország) székhelyű Haarslev Industries GmbH és a varsói székhelyű WARBUD S.A. A továbbiakban a Veolia alatt a konzorcium nevében eljáró társaságot kell érteni.

23. A Veolia arra hivatkozva utasította el a kérelem elbírálását, hogy a jótállási idő lejárt.

24. A szerződő felek közötti jogvita két pert eredményezett a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság, Lengyelország) előtt, amelyeket a jelen bíróság közös elbírálás céljából egyesített:

– Az ajánlatkérő egyrészt azt követeli a Veoliától, hogy fizessen meg 5 661 772,39 euró összeget szerződéses kötbér címén, másodlagos keresettel együtt; valamint 11 351 601,62 lengyel zloty (PLN) összeget kártérítés címén a szerződés nem megfelelő teljesítése miatt; másodlagosan 2 533 839,65 euró összeget követel.

– Másrészt a Veolia azt követeli az ajánlatkérőtől, hogy fizessen meg 3 766 666,36 euró összeget, amely megfelel a rendelkezésre bocsátott bankgaranciák segítségével az ajánlatkérő által beszedett összegeknek.

25. E körülmények között az eljáró bíróság előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a […] 2004/18 […] irányelv 2. cikkében […] említett átláthatóság, egyenlő bánásmód és tisztességes verseny elvét, hogy azokkal ellentétes a nemzeti jog olyan értelmezése, amely lehetővé teszi, hogy egy különböző uniós tagállamokból származó jogalanyokból álló konzorciummal kötött közbeszerzési szerződés tartalmát oly módon határozzák meg, hogy e szerződésben figyelembe vesznek egy olyan kötelezettséget, amely közvetve érintheti az e gazdasági szereplő által benyújtott ajánlatban szereplő ár meghatározását, és amelyről sem a szerződés szövege, sem pedig a közbeszerzési dokumentumok kifejezetten nem rendelkeznek, amely azonban az e szerződésre közvetlenül nem, de analógia útján alkalmazandó nemzeti jog valamely rendelkezéséből következik?”

III. A Bíróság előtti eljárás

26. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem 2024. február 1-jén érkezett a Bírósághoz.

27. A Veolia, az ajánlatkérő, a lengyel kormány és az Európai Bizottság nyújtott be írásbeli észrevételt.

28. A Bíróság nem tartotta szükségesnek tárgyalás tartását.

IV. Elemzés

A. Előzetes megjegyzések

1. Az alkalmazandó irányelv

29. A Bizottság mindenekelőtt azt vizsgálja, hogy a 2004/18 irányelv vagy pedig a 2004/17 irányelv alkalmazandó a jelen jogvitában. [8]

[8] A 2004/18 irányelv 12. cikke szerint ez az irányelv nem vonatkozik a 2004/17 irányelv hatálya alá tartozó közbeszerzési szerződésekre.

30. A 2004/17 irányelv kifejezetten az ivóvízellátással rögzített elosztóhálózaton keresztül foglalkozó szervezetek által odaítélt vagy szervezett szerződéseket vagy tervpályázatokat szabályozza, amennyiben ezek a szerződések többek között a szennyvízelvezetésre vagy -kezelésre vonatkoznak (a 2004/17 irányelv 4. cikkének (1) és (2) bekezdése).

31. Amint arra a Bizottság [9] rámutat, amelynek értékelésével egyetértek, úgy tűnik, hogy a 2004/17 irányelvet kell figyelembe venni, mivel:

– Az ajánlatkérő a varsói agglomeráció lakosainak ivóvízzel való ellátásával, valamint a varsói rögzített vízellátási és csatornahálózat üzemeltetésével foglalkozik.

– A szerződés tárgyát egy szennyvízelvezetést vagy -kezelést végző tisztítómű kibővítése és felújítása képezi, amely a 2004/17 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének b) pontjában kifejezetten említett tevékenység.

32. A kérdést előterjesztő bíróság feladata, amely bíróság a szerződéssel és az ajánlatkérő tevékenységével kapcsolatos valamennyi információval rendelkezik, hogy ellenőrizze azokat a tényeket, amelyek alapján meg kell állapítania, hogy a két irányelv közül melyik az irányadó.

33. A valóságban ennek a kérdésnek kevés gyakorlati jelentősége van, mivel a 2004/18 irányelvben (2. cikk) és a 2004/17 irányelvben (10. cikk) a közbeszerzési alapelvek szabályozása lényegében megegyezik.

34. Mindenesetre figyelmemet a 2004/18 irányelv értelmezésére összpontosítom, amelyre az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben hivatkoznak, és amelyre a beavatkozók az egész előzetes döntéshozatali eljárás során összpontosítottak.

2. A 2004/18 irányelv és a szerződés teljesítése

35. Nehezebb eldönteni, hogy a 2004/18 irányelv 2. cikke alkalmazandó-e a szerződés teljesítésének szakaszában, évekkel a szerződés odaítélése és megkötése után.

36. A nehézség abból adódik, hogy a 2004/18 irányelv célja az volt, hogy összehangolja az egyes közbeszerzési szerződések *odaítélési eljárásait*. A 2. cikk három alapelvet határozott meg, amelyeknek a „szerződések odaítélése” során érvényesülniük kell.

37. A 2004/18 irányelv kiterjedten foglalkozott a szerződések *odaítélésével*, és elszigetelt utalásokat tartalmazott a szerződések *teljesítésére*. Ezzel szemben a későbbi 2014/24/EU irányelv [10] külön fejezetet szentel a közbeszerzési szerződések *teljesítésének*. [11]

38. A rendszerek közötti különbséget azonban kontextusba kell helyezni: a 2014/24 irányelv által a szerződések teljesítésére vonatkozó fejezetben összefoglalt kérdéseket a 2004/18 irányelv eltérő módon, a leírásoknak és az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak szentelt címben tárgyalja.

[9] Írásbeli észrevételeinek 35. pontja, az ajánlatkérő honlapjának megjelölésével (https://www.mpwik.com.pl/view/dane-spolki).

[10] A közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 94., 65. o.; helyesbítések: HL 2015. L 275., 68. o.; HL 2020. L 211., 22. o.; HL 2023. L 2023/90063).

[11] A 2014/24 irányelv II. címe IV. fejezetének 70–73. cikke.

39. Ez a helyzet például a szerződés teljesítésének feltételeire (a 2014/24 irányelv 70. cikke és a 2004/18 irányelv 26. cikke) vagy az alvállalkozásra (a 2014/24 irányelv 71. cikke és a 2004/18 irányelv 25. cikke) vonatkozó rendelkezések esetében.

40. Ami a szerződéseknek az azok tartama alatti módosítását illeti, bár a 2004/18 irányelv nem tartalmaz a 2014/24 irányelv 72. cikkével azonos tartalmú rendelkezést, a Bíróság már korábban úgy értelmezte a 2004/18 irányelv 2. cikkét, hogy valamely közbeszerzési szerződés odaítélését követően e szerződés nem módosítható lényegesen új közbeszerzési eljárás megindítása nélkül.[12]

41. Ebben a szabályozási környezetben a 2004/18 irányelvnek a jelen ügyre történő alkalmazása három feltevésen alapulhat: a) a szerződésmódosításra valójában sor kerül, amikor a leírások valamely kikötésének tartalmát úgy értelmezik, hogy abból olyan kötelezettségek vezethetők le, amelyek nem következnek kifejezetten az elfogadott kikötésekből;[13] b) a leírások és az ajánlattételhez szükséges dokumentáció, azáltal, hogy a garancialevelet ilyen formában tartalmazták, már a szerződés odaítélésének szakaszában sem voltak összeegyeztethetők a 2004/18 irányelv 2. cikkében foglalt elvekkel; és c) a garancialevél önmagában a szerződés teljesítésének feltétele volt.

42. E három feltevés alapján kizártnak tartom, hogy *szerződésmódosításra* került sor, amiben egyetértek a lengyel kormánnyal. A módosításra vonatkozó érvelést megnehezíti az a tény, hogy a vitatott kikötés kezdettől fogva szerepelt a szerződésben. Ezenkívül azt ténylegesen és zökkenőmentesen alkalmazták is, hiszen a Veolia az első felszólításra kicserélte a hibás rekuperátorokat.

43. Még ha a Veolia tagadta is a rekuperátorok „második” cseréjére vonatkozó jótállási kötelezettség fennállását, ezt nem azért tette, mert módosítást vezettek be, hanem azért, mert álláspontja szerint e szerződéses kötelezettség a megállapított határidő lejártával megszűnt.

44. A garancialevelet a *szerződés odaítélése* szempontjából vizsgálva nem találok okot arra, hogy elvben tagadjam annak érvényességét, nemhogy a szerződés egészének érvényességét. A jogbiztonság és maga a jogorvoslati irányelv[14] rendszere kizárja, hogy egy elfogadott és akkor még nem vitatott odaítélési határozat jogszerűségéről szóló vitát újraindítsanak.[15]

45. Az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből ugyanis kitűnik, hogy a gazdasági szereplő nem azért kéri az odaítélés érvénytelenségének megállapítását, mert a szerződés olyan jótállási záradékot tartalmaz, amely – ha az ajánlatkérő által most megadott időbeli hatállyal rendelkezett volna – arra késztette volna, hogy ne nyújtsa be ajánlatát (vagy magasabb árat ajánljon). Egyszerűen arról van szó, hogy a kikötést úgy kell értelmezni, hogy az nem írja elő a hibás rekuperátorok második cseréjére vonatkozó kötelezettséget.

[12] 2016. szeptember 7-i Finn Frogne ítélet (C-549/14, EU:C:2016:634, rendelkező rész). A módosításra a szerződés teljesítési szakaszában került sor.

[13] A francia kormány írásbeli észrevételeinek 29. pontja.

[14] Az árubeszerzésre és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélésével kapcsolatos jogorvoslati eljárás alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1989. december 21-i 89/665/EGK tanácsi irányelv (HL 1989. L 395., 33. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 246. o.).

[15] A Fastned Deutschland ügyre vonatkozó 2024. október 17-i indítványomra (C-452/23, EU:C:2024:894) utalok.

46. Amennyiben az ajánlatkérő által elfogadott, a szerződés teljesítésének szakaszában érvényesülő értelmezés a szerződési feltételek elferdítését vonja maga után (a Bíróság Bizottság kontra CAS Succhi di Frutta ítélete[16] értelmében), a jogvita közvetve magára az odaítélés feltételeire is kiterjed.

47. Végül, a garancialevél a szerződés teljesítésével kapcsolatos különleges kikötésnek értelmezhető, amely a 2004/18 irányelv 26. cikkének hatálya alá tartozik. Eszerint az ajánlatkérő szervek megkövetelhetik azt, feltéve, hogy e feltétel összeegyeztethető az uniós joggal, és szerepel a hirdetményben vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban.[17]

48. Amennyiben a garancialevél érinti a szerződéses kötelezettségek teljesítését a szerződés megkötését követően, nincs áthághatatlan akadálya annak, hogy azt végül a szerződés teljesítési feltételeként írják le. Miután megállapítást nyert, hogy a hirdetményben vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban szerepelt,[18] meg kell vizsgálni, hogy az megfelel-e az uniós jognak, különösen a hátrányos megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód és az átláthatóság elvének.

49. A Bíróság lehetővé teszi, hogy a közbeszerzési elveket a szerződés teljesítésének szakaszához kössék:[19] „az ajánlatkérő szerveknek *az egész eljárás során* tiszteletben kell tartaniuk a közbeszerzési szerződések odaítélésének a 2014/24 irányelv 18. cikkében rögzített elveit, amelyek között szerepel az egyenlő bánásmód, az átláthatóság és az arányosság elve is”.[20]

50. Miután a 2014/24 irányelv egymást követő preambulumbekezdéseiben megismételte az egyenlő bánásmódra, a hátrányos megkülönböztetésmentességre és az átláthatóságra való hivatkozást, logikusan úgy értelmezhető a 18. cikk (1) bekezdése, hogy ezeket a közbeszerzésre irányadó elveket olyan értelemben rögzíti, hogy azok nem korlátozódnak a szerződés odaítélésének szakaszára.

51. Igaz ugyan, hogy ezt az ítélkezési gyakorlatot a 2014. évi közbeszerzési irányelvekkel kapcsolatban alakították ki, amelyek a jelen esetben *ratione temporis* nem alkalmazhatók. Nem látok azonban leküzdhetetlen nehézséget a tekintetben, hogy azt értelemszerűen kiterjesszék a 2004/18 irányelv hatálya alá tartozó szerződésekre is, amely irányelv közbeszerzési elveit (2. cikk) a szerződés életciklusának minden szakaszában tiszteletben kell tartani.

16 2004. április 29-i ítélet (C-496/99 P, EU:C:2004:236, 120. pont).

17 A Riigi Tugiteenuste Keskus ügyre vonatkozó 2021. január 28-i indítványom (C-6/20, EU:C:2021:79) 79. pontjában megállapítottam, hogy „[a]z ítélkezési gyakorlat akkor fordított figyelmet e különös feltételekre, ha azok »szociális […] tárgyúak« voltak, így bizonyos olyan feltételekre összpontosított, amelyek a 2004/18 irányelv 26. cikke utolsó mondata nyitott megfogalmazásában található feltételek közé tartoznak. Semmi nem akadályozza meg, hogy e feltételek más területekre is kiterjedjenek, mivel a »szociális és környezetvédelmi tárgy[ra]« való utalás pusztán példaképpen (»különösen«) történik”.

18 Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés olvasata azt sugallja, hogy a szóban forgó kikötést az ajánlati felhívás tartalmazta, és hogy csak a polgári törvénykönyv 581. §-a (1) bekezdésének alkalmazhatósága a kérdéses, tekintettel arra, hogy a Veolia szerint sem a szerződés, sem az ajánlati felhívás „nem utalt arra, hogy e rendelkezés a gazdasági szereplők által nyújtott garanciára alkalmazandó”.

19 A 2014/24 irányelv 18. cikkének (1) bekezdése és 70. cikke közötti kapcsolatot a 2021. július 8-i Sanresa ítélet (C-295/20, EU:C:2021:556, 63. pontja és a rendelkező rész 2. pontja), valamint a 2021. szeptember 7-i Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras ítélet (C-927/19, EU:C:2021:700, 90. pont) ismerteti.

20 2019. szeptember 26-i Vitali ítélet (C-63/18, EU:C:2019:787, 39. pont). Kiemelés tőlem. Ez egy alvállalkozással kapcsolatos ügy volt, amelyet, amint már hangsúlyoztam, a teljesítési feltételekhez hasonlóan, a 2014/24 irányelv a szerződés teljesítéséről szóló fejezetben szabályoz.

52. Az ellentétes eset nem kívánt hatással járna, amelyre a Bíróság a Bizottság kontra CAS Succhi di Frutta ítéletében utalt: „amennyiben az ajánlatkérő a *szerződés teljesítési szakaszában* egyoldalúan módosíthatná az odaítélés feltételeit anélkül, hogy erre kifejezett felhatalmazása lenne az alkalmazandó rendelkezések alapján, a közbeszerzési szerződés odaítélése eredetileg meghatározott feltételeinek jelentősége elenyészne”. [21]

53. Ennélfogva nem látom akadályát annak, hogy a Bíróság a jelen ügyben elősegítse a kérdést előterjesztő bíróság számára a 2004/18 irányelv 2. cikkének értelmezését.

B. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre adandó válasz

54. Helyénvalónak tűnik, hogy a felek között a megállapodásban foglalt jótállási kikötésről és annak érvényességének körülhatárolásáról folytatott vita feltételeivel már az elején foglalkozzunk:

– A szerződésben jótállási időszakot határoztak meg, amely az építkezésre vonatkozó teljesítési igazolás kiállításának napján kezdődött és harminchat hónappal később (azaz legkésőbb 2015. április 30-án) járt le. A garancia tehát hatályban volt, amikor az ajánlatkérő a Veoliát értesítette az „első hibákról”, amelyeket a Veolia fenntartás nélkül elfogadott.

– Ezzel szemben, amikor az ajánlatkérő másodszor hívta fel a Veolia figyelmét a „hibákra” (2018. november 27-én), ez a harminchat hónapos határidő már lejárt. Vitatott, hogy e határidő lejárta ellenére a cserérekuperátoroknak a Veolia által az első hibák kijavítása érdekében történő átadásától (a 2. égetőüzem rekuperátora esetében 2016. február 22-én, az 1. égetőüzem rekuperátora esetében pedig 2016. április 28-án) újból kezdődött-e a határidő.

– Az ajánlatkérő szerint a határidő további harminchat hónappal történő meghosszabbítására a lengyel jog általános szabályainak alkalmazása alapján került sor, amelyre a garancialevélben hivatkoztak. A 6.1. alpontja szerint az e levélben nem szabályozott kérdésekben a lengyel jog, különösen a polgári törvénykönyv vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. E törvénykönyvnek az adásvételi szerződésre vonatkozó 581. §-ának (1) bekezdése szerint a jótállási idő a hibátlan dolog szolgáltatásának vagy a kijavított dolog visszaszolgáltatásának időpontjától újrakezdődik.

– A Veolia ezzel szemben azt állítja, hogy a szerződés a garancialevél szabályozásával teljeskörűen és pontosan meghatározta a garanciára vonatkozó rendelkezéseket. A megfogalmazásból egyértelműen kitűnik, hogy a szerződő felek nem kívánták a garancia meghosszabbítását a megállapodáson túlmenően alkalmazni.

– A Veolia hozzátette, hogy a polgári törvénykönyv 581. §-ának (1) bekezdése, amely az adásvételi szerződésre vonatkozik, nem alkalmazható. Sem a szerződő felek, sem az ajánlatkérő a hirdetményben nem jelezte, hogy ez a rendelkezés kiterjedne a nyújtott garanciára. E rendelkezés analógia útján történő alkalmazása ellentétes lenne a 2004/18 irányelvben foglalt átláthatóság, egyenlő bánásmód és tisztességes verseny elvével, mivel olyan feltételekre való hivatkozást jelent, amelyek nem egyértelműen a közbeszerzési dokumentumokból vagy az alkalmazandó nemzeti jogszabályokból, hanem csak e jogszabályok értelmezéséből következnek.

[21] 2004. április 29-i ítélet (C-496/99 P, EU:C:2004:236, 120. pont). Kiemelés tőlem.

55. Az eljáró bíróság az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokaként több, nemzeti jogra vonatkozó indokot (az előzetes döntéshozatalra utaló végzés 34–42. pontja), valamint uniós jogra vonatkozó indokot (az említett végzés 44–53. pontja) jelöl meg.

56. Úgy vélem, hogy az ismertetésben alkalmazott ilyen szisztematikus megközelítés segíthet az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés jobb megértésében. Mielőtt azzal foglalkoznánk, hogy egy szerződési feltétel vagy annak értelmezése megfelel-e a 2004/18 irányelvnek, tisztázni kell, hogy a kérdést előterjesztő bíróság hogyan *értelmezi* azt.

57. Főszabály szerint a kérdést előterjesztő bíróságnak és nem a Bíróságnak kell értelmeznie azokat a szerződési feltételeket, amelyekkel kapcsolatban a felek között vita merül fel, azok szövegére, a szerződő felek szándékára és az e szerződésekre irányadó nemzeti jog szabályaira tekintettel.

58. Ezen előfeltevés alapján a kérdést előterjesztő bíróságnak kell meghatároznia, hogy a belső jog tekintetében a garancialevél a) kimerítő szabályozást tartalmazott-e az érvényességi idejére, ami az építésre vonatkozó teljesítési igazolás átadásától számított harminchat hónapot jelenti, anélkül hogy annak meghosszabbítását előírta volna; vagy b) a 6.1. alpont révén e határidő meghosszabbításához vezetett, amennyiben a lengyel jog kiegészítő szabályai, különösen a polgári törvénykönyv szabályai voltak alkalmazandók.

59. Ha a kérdést előterjesztő bíróság e megoldások közül az elsőt fogadná el, a jogvita rendeződne, és valószínűleg nem lenne szükség a Bíróság előzetes döntéshozatalára.

60. Úgy tűnik azonban, hogy a kérdést előterjesztő bíróság nem zárja ki a polgári törvénykönyv rendelkezéseinek (azaz a fentiekben ismertetett lehetőségek közül a másodiknak) a szóban forgó jogvitára való alkalmazását.

61. Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés ugyanis kimondja, hogy „mivel a szerződésben a polgári törvénykönyv vonatkozó rendelkezéseire hivatkoznak, a szerződési feltételek által nem szabályozott kérdésekben az építési szerződés tárgya tekintetében vállalt jótállásra analógia útján a [polgári törvénykönyvnek] az adásvétellel kapcsolatos jótállásra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni”. [22] Álláspontja szerint a lengyel közbeszerzési jog […] nem zárja ki a nemzeti jog azon rendelkezéseinek analógia útján történő alkalmazását, amelyekre a szerződési feltételek, a közbeszerzési dokumentumok és az ajánlati felhívás tárgyát képező szerződéstípusra irányadó jogszabályok kifejezetten nem hivatkoznak”. [23]

62. A következő megfontolásoknak a kérdést előterjesztő bíróság által a szóban forgó szerződésnek adott értelmezésen kell alapulniuk. Az átláthatóság elvének alkalmazására fogok összpontosítani, amely szorosan kapcsolódik az egyenlő bánásmód elvéhez.

63. A Bíróság szavaival élve, „az átláthatóság ezen követelményének, amely az egyenlőség elvének egyik szükségszerű következménye, alapvetően annak biztosítása a célja, hogy egyrészt valamennyi érdekelt piaci szereplő el tudja dönteni, hogy a vonatkozó információk egésze alapján ajánlatot tesz-e a pályázati felhívásra, másrészt hogy ne merüljön fel annak kockázata, hogy az odaítélő hatóság kivételez, vagy önkényesen jár el”. [24]

[22] Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés 39. pontja.

[23] Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés 41. pontja.

[24] 2017. június 22-i Unibet International ítélet (C-49/16, EU:C:2017:491, 46. pont).

64. Az átláthatóság kötelezettségének két alapvető eleme van:

– Mindenekelőtt „az ajánlatkérő hatóságtól olyan megfelelő mértékű nyilvánosság biztosítását követeli meg, amely lehetővé teszi egyrészt az eljárásnak a verseny számára történő megnyitását, másrészt pártatlanságának ellenőrzését”. [25]

– Másodszor, „e követelmény azt jelenti, hogy az odaítélési eljárás valamennyi feltételét és részletes szabályát világosan, pontosan és egyértelműen kell megfogalmazni, úgy, hogy az […] valamennyi elvárható mértékben tájékozott és általános gondossággal eljáró ajánlattevő részére lehetővé tegye e szabályok pontos alkalmazási körének megértését és azok azonos módon történő értelmezését […]”. [26]

65. Jelen ügyben az utóbbi megközelítés a releváns. Amint azt már kifejtettem, a jogvita lényege az, hogy a Veolia a szerződés megfogalmazásának feltételei alapján tudhatta-e, hogy a szerződés aláírásával valójában mire kötelezte magát.

66. A kérdést előterjesztő bíróság különösen a Pizzo ítéletnek [27] az előtte folyamatban lévő ügyre való lehetséges alkalmazására összpontosít, miközben elismeri, hogy ez az ügy egy ajánlattevőnek az odaítélési eljárásból való kizárására vonatkozott, és ez utóbbi a szerződés teljesítésének szakaszára gyakorolt hatást.

67. Az előzetes döntéshozatalra utaló végzésben a kérdést előterjesztő bíróság a Pizzo ítélet 51. pontjának [28] szó szerinti idézését követően a következőket állapítja meg:

– A Pizzo ítéletben foglalt doktrína „általánosabb jellegű alkalmazását” szorgalmazza. Ennélfogva „megengedhetetlen, hogy […] kizárólag a nemzeti jogszabály értelmezéséből vezessék le azon kötelezettségeit, amelyek nem következnek közvetlenül az alkalmazandó nemzeti jogszabályból és a közbeszerzési dokumentációból”. [29]

– Kétséges, hogy az észszerű mértékben tájékozott, általános gondossággal eljáró ajánlattevők képesek lennének-e kiszámítani az ajánlatukban szereplő árat, ha a garanciával kapcsolatos kötelezettségeik mértékét olyan (más szerződéskategóriára vonatkozó) rendelkezések analógia útján történő alkalmazásával határoznák meg, amelyek értelmezése a nemzeti hatóságok gyakorlatának eredménye, amely ráadásul nem egységes. [30]

68. A Pizzo ítéletben egy ajánlattevő azon az alapon történő kizárásáról volt szó, hogy nem felelt meg a közbeszerzési eljáráson való részvételre vonatkozó bizonyos elfogadhatósági feltételeknek. A kizárást meghatározó feltétel nem szerepelt kifejezetten a hirdetményben vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban, hanem az általános érvényű nemzeti szabályokból volt kikövetkeztethető.

[25] 2019. április 4-i Allianz Vorsorgekasse ítélet (C-699/17, EU:C:2019:290, 61. pont).

[26] Uo., 62. pont.

[27] 2016. június 2-i Pizzo ítélet (C-27/15, EU:C:2016:404). A továbbiakban: Pizzo ítélet.

[28] „Az egyenlő bánásmód elvét és az átláthatósági kötelezettséget úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes valamely gazdasági szereplőnek a közbeszerzési eljárásból történő kizárása egy olyan kötelezettség be nem tartása miatt, amely az ezen eljárásra vonatkozó dokumentumokból vagy a hatályos nemzeti jogszabályból kifejezetten nem következik, hanem amelyet a nemzeti közigazgatási hatóságok vagy közigazgatási bíróságok – az eléjük terjesztett említett dokumentumok alapján – e jogszabály és e dokumentumok értelmezése, valamint a hiányosságok megszüntetése alapján tudnak levezetni.”

[29] Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés 53. pontja.

[30] Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés 53. pontjának vége.

69. A Bíróság elutasította, hogy a Pizzo ügyben teljesült volna az egyenlő bánásmód elve és az átláthatóság kötelezettsége. Álláspontja szerint – nagyon tömören fogalmazva – nem megengedhető az ajánlattételhez szükséges dokumentáció olyan értelmezése, amelyet az odaítélési eljárás résztvevői (különösen, ha külföldi gazdasági szereplőkről volt szó) észszerűen nem láthattak előre.

70. A Pizzo ítélet ugyanis az egyenlő bánásmód elvét és az átláthatóság kötelezettségét egy odaítélési eljárás keretében értelmezte. Ha azonban elfogadnánk, amint azt én is képviseltem,[31] hogy a 2004/18 irányelv 2. cikkére a jelen ügyhöz hasonló körülmények között is lehet értelemszerűen hivatkozni, akkor helyénvaló lenne a Bíróságnak az említett ítéletben tett megállapításainak kiterjesztése.

71. Ennek megfelelően a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak értékelése, hogy a garancialevél (ideértve a 6.1. alpontot is) olyan értelmezése, amely lehetővé tenné az ajánlatkérő számára, hogy a megállapított határidő meghosszabbítását kérje, mennyire volt vagy nem volt észszerűen előrelátható egy gondosan eljáró gazdasági szereplő számára.

72. Kétféle megközelítéssel lehet ilyen értelmezéshez jutni, attól függően, hogy csak a garancialevél szigorú és szó szerinti feltételeit nézzük, és a gazdasági szereplő szubjektív körülményeit, valamint a szerződéses és szabályozási környezetet nem, vagy éppen ellenkezőleg, ez utóbbi tényezőkre fordítunk nagyobb figyelmet.

73. Bármilyen megközelítést is választunk, véleményem szerint a kulcs az elfogadott megoldás (észszerű) kiszámíthatósága. A kiszámíthatóság, amely viszont a nemzeti jog ismeretéhez és a jogbiztonság mértékéhez kapcsolódik, amelyet a nemzeti jognak a közbeszerzéssel összefüggésben a gazdasági szereplők számára nyújtania kell.

74. E tekintetben – amint arra a kérdést előterjesztő bíróság helyesen rámutat – a jótállási időszak hossza releváns tényező a gazdasági szereplők számára az ajánlati áraik megfelelő meghatározása szempontjából. Ezeknek a határidőknek világosan ki kell tűnniük az ajánlattételi dokumentációból és más szerződéses dokumentumokból.

75. Emellett a verseny torzulása következhetne be más tagállamok gazdasági szereplőinek hátrányára, ha e garanciális kikötés megfogalmazására támaszkodó gazdasági szereplők végül a kikötés tartalmának olyan értelmezésével találnák szembe magukat, amelyet észszerűen nem láthattak előre.

76. A szerződési feltételeknek önmagukban lehetővé kell tenniük, hogy minden érintett megértse tartalmukat és terjedelmüket. Csak így biztosítható a szükséges átláthatóság és jogbiztonság.

77. A Pizzo ügyre vonatkozó indítványomban megállapítottam, hogy „értelmetlen lenne, hogy az ajánlatkérő szerveknek is részletesen meg kellene határozniuk azon feltételeket, amelyek teljesítését olyan általános hatályú jogszabályi rendelkezések írják elő, amelyeket egy »észszerű mértékben tájékozott és általános gondossággal eljáró ajánlattevő« nem hagyhat figyelmen kívül”.[32]

[31] A jelen indítvány 35–53. pontja.

[32] 2016. január 21-i indítvány (C-27/15, EU:C:2016:48, 52. pont). Emlékeztetni kell arra, hogy a Pizzo ügyben a pályázati felhívásra vonatkozó dokumentumok nem tartalmaztak utalást arra a feltételre, amely az ajánlattevők kizárásához vezetett (a törvényben előírt hozzájárulás megfizetésének elmulasztása). Ebben az ügyben a Veolia által aláírt garancialevél a szerződésben szabályozott, és a tekintetben, ami nem szabályozott, kifejezetten a „lengyel jog vonatkozó szabályaira, különösen a polgári törvénykönyvre” hivatkozik.

78. Most megismétlem ezt a kijelentést, de ebből nem lehet arra következtetni, hogy egyetértek olyan szerződéses kötelezettségek elfogadásával, amelyek előreláthatósága észszerűen nem vezethető le magának a szerződésnek az értelmezéséből, még a vitathatatlanul alkalmazandó általános jogi rendelkezésekkel kiegészítve sem.

79. A kérdést előterjesztő bíróságnak tehát azt kell értékelnie, hogy a jelen ügyben megengedhető-e a garancialevélnek a szövegén túlmutató, a lengyel polgári törvénykönyvnek az adásvételi szerződésekben foglalt jótállási idő meghosszabbítására vonatkozó szabályainak kiegészítő alkalmazását lehetővé tevő értelmezése.

80. A Bíróság az értékelés elősegítése érdekében a kérdést előterjesztő bíróságnak a következő útmutatást adhatja:

– Ha a szerződő felek kifejezetten rögzítenek egy konkrét jótállási időszakot, meghatározva annak időtartamát, valamint kezdő és befejező időpontját, anélkül, hogy rendelkeznének annak meghosszabbításáról, akkor ez a rendszer önmagában teljesnek és lezártnak tekinthető. Nem volt szükséges tehát a nemzeti jog általános szabályaira támaszkodni, mivel a szerződéses szándék, amelynek jogszerűségéhez nem férhetett kétség, egyértelműen kifejezésre jutott.

– A 6.1. pont tartalma csak „az e garancialevélben nem szabályozott kérdésekre” terjed ki. Mivel a jótállási időszakot e levélben *szabályozták*, a 6.1. pont rendelkezése nem alkalmazható.

– Ha a polgári törvénykönyv szabályainak alkalmazása (amely nem analógia útján történne, hanem kiegészítő jelleggel) megengedett lenne, akkor a polgári törvénykönyv 581. §-a (1) bekezdésének szabályait úgy kellene értelmezni, hogy egy általános gondossággal eljáró és észszerű mértékben tájékozott gazdasági szereplő számára ne maradjon kétség.[33]

– Az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből nem tűnik ki, hogy a polgári törvénykönyv 581. §-a (1) bekezdésének olyan értelmezését, amely az adásvételi szerződés szabályait kiterjeszti az építési beruházásra irányuló szerződésekre, a jogtudomány és a nemzeti bíróságok többsége egyöntetűen osztja.[34] Inkább az ilyen értelmezés jogi megvalósíthatóságát illetően vannak kétségek.

– Az adásvételi szerződésekre előírt (általában a fogyasztóvédelmi cél által ihletett) garanciára való kifejezett utalás hiányában a gazdasági szereplők által kötött építési szerződésekben nyújtott garanciában rejlő logika gazdasági szempontból más.[35]

– Annak megállapítása érdekében, hogy a konzorcium, amelynek a Veolia is tagja volt, észszerűen mégis olyan helyzetben volt-e, hogy kezdettől fogva ismerhette a garancialevél értelmezését,

[33] A lengyel kormány elfogadja, hogy a szerződés olyan értelmezése, amely olyan kötelezettséget eredményez, amelyről a szerződés kifejezetten nem rendelkezik, de amely a szerződésben hivatkozott nemzeti rendelkezésekből ered, olyan mértékben lenne megvalósítható, hogy az észszerű mértékben tájékozott és általános gondossággal eljáró gazdasági szereplő nem hagyhatná figyelmen kívül ezeket a rendelkezéseket (írásbeli észrevételeinek 47. pontja).

[34] Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat 39. pontja: „[…] az adásvételi szerződéssel kapcsolatos jótállásra vonatkozó rendelkezések építési szerződésre analógia útján történő alkalmazásának kérdése vitákat vet fel mind a nemzeti bíróságok joggyakorlatában, mind a jogtudományban”. Ugyanezen végzés 36. pontja megjegyzi, hogy „2014. december 25-én hatályba lépett a [polgári törvénykönyv] vállalkozási szerződést szabályozó 638. §-ának módosítása, amely beillesztette a 2. §-t, amely szerint, ha a megrendelővel szemben az elkészült munkára jótállást vállaltak, akkor az adásvétel során vállalt jótállásra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni, azonban ez a szabályozás a jelen ügyben nem alkalmazható”.

[35] A Veolia írásbeli észrevételeinek 3. lábjegyzetében utal erre a kérdésre, hangsúlyozva, hogy egy létesítmény alkatrészeinek javítása vagy cseréje olyan költségekkel és kockázatokkal jár, amelyek nagyban különböznek a fogyasztási cikkek lakossági értékesítésével járó költségektől és kockázatoktól (amely cikkek gyártását minimális járulékos költség jellemzi). A különböző szerződésekben előírt garanciákat tehát nem lehet egyformán kezelni.

amelyet az ajánlatkérő később jóváhagyott, olyan tényezőkre lehetett hivatkozni, mint a vezető társaság és a konzorcium egy másik tagjának lengyelországi letelepedése, vagy a szerződés tárgyát képező építési munkák területén szerzett tapasztalatuk.

– Ugyanígy releváns lehet, hogy az ajánlatkérő szervnek a garancialevél tartalmának adott értelmezése kellően ismert az ágazatban ahhoz, hogy a Veolia vagy a konzorcium más tagjai könnyen hozzáférhessenek ahhoz, szükség esetén a garanciának a lengyel polgári törvénykönyv szabályainak fényében történő időbeli kiterjesztésére vonatkozó vizsgálatot követően.

81. Összefoglalva, álláspontom szerint a 2004/18 irányelv 2. cikkében kimondott elvekkel nem ellentétes, hogy általános szabályként olyan kikötést foglaljanak bele egy építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződésbe, amely a gazdasági szereplő garanciális kötelezettsége időbeli hatályának meghatározása érdekében és az e kikötésben nem szabályozott kérdésekben a nemzeti polgári törvénykönyv szabályaira hivatkozik. Ezek az elvek azonban nem egyeztethetők össze e kikötés olyan értelmezésével, amely a jótállási időnek a felek megállapodásán túli meghosszabbításával nem lenne előre látható egy észszerű mértékben tájékozott és általános gondossággal eljáró vállalkozó számára, aminek megállapítása a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

V. Végkövetkeztetés

82. A fent kifejtettek alapján azt javaslom, hogy a Bíróság a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság, Lengyelország) számára a következő választ adja:

„Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkét

a következőképpen kell értelmezni:

azzal nem ellentétes, ha az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződésbe olyan kikötést foglalnak bele, amely a gazdasági szereplő garanciavállalási kötelezettsége időbeli hatályának meghatározása érdekében és az e kikötésben nem szabályozott kérdésekben a nemzeti polgári törvénykönyv szabályaira hivatkozik.

Az egyenlő bánásmódnak és az átláthatóságnak a 2004/18 irányelv 2. cikkében kinyilvánított elve azonban nem egyeztethető össze e kikötés olyan értelmezésével, amely a jótállási időnek a felek megállapodásán túli meghosszabbításával nem lenne előre látható egy észszerű mértékben tájékozott és általános gondossággal eljáró gazdasági szereplő számára, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.”